

The Modern Shabbos Host

I. 1 Kiddush or Every Man for Himself?

1 שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רעג סעיף ו

* (כה ו') ואם קידש בביתו יג ושמע שכנו (כט ה) ושלחנו ערוך לפניו, יוצא בו דשפיר הוי מקום סעודה. * (ל) יד וכגון שנתכוין השומע לצאת, ומשמיע להוציא.

2 שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רצח סעיף יד

[ד*] (לה) היו יושבים בבה"מ והביאו להם אור, (לו) יח <י> יח' אחד מברך לכולם.

3 ערוך השולחן אורח חיים סימן ריג סעיף ז

ודע דכבר בארנו כמה פעמים דאף במקום שאחד יכול להוציא את חבריו ובגמ' [נ"ג]. משמע להדיא דעדיף טפי בכה"ג משום ברוב עם הדרת מלך מ"מ אין אנו עושים כן משום דרחוק הוא שכל אחד ישמע בכוונה מחבירו את הברכה ורק בקידוש והבדלה אחד מוציא לכולם אף בעמידה משום דמכנינים עצמם לזה והוי קביעות [תוס' מ"ג. סד"ה הואיל] ויתבאר בסי' רצ"ח וכן במוגמר אמרו בגמ' שאחד מברך לכולם ומשמע דגם ישיבה א"צ והטעם משום שהריח עולה לכולם ביחד בשוה וגם אינה דבר הנכנס לגוף שיהא צריך קביעות סוף דבר זולת קידוש והבדלה אין אנו רגילין כלל שאחד יוציא את השני בברכתו אלא כל אחד מברך לעצמו [עש"ת סק"א וסק"ב ואין נ"מ לדידן ודו"ק]:

II. Pouring Issues

4 שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רעא סעיף יד

יד' אם לא טעם המקדש, וטעם (סט) אחד מהמסובין כמלא לוגמיו (פי' מלא פיו), יצא; (ע) ואין שתיית שנים מצטרפת למלא לוגמיו, ומ"מ מצוה מן המובחר (עא) ל <ז> שיטעמו כולם. * וי"א (עב) דכיון שבין כולם טעמו כמלא לוגמיו יצאו, דשתיית כולם מצטרפת לכשיעור. והגאונים סוברים * שאם לא טעם המקדש לא יצא, כב' [וראו (עג) לחוש לדבריהם; (עד) <יח> ודוקא בקידוש, אבל בשאר דברים הטעונים כוס מודים הגאונים דסגי בטעימת אחר.

5 משנה ברורה - (עא) שיטעמו כולם - היינו [עב] טעימה בעלמא וא"צ מלא לוגמיו רק לאחד וכתב המג"א דמי שיש לו יין מעט [עג] מוטב שיטעמו אחד כשיעור והמסובין לא יטעמו כלל כדי שישאר הנותר למחר לקידוש או להבדלה:

6 סעיף טז - (פ) טז' לא יטעמו המסובין קודם שיטעמו המקדש אם הם זקוקים לכוסו ושפך ממנו לכוסות שבידם ריקנים (פא) או פגומים; כג' * אבל אם היו להם כוסות יין שאינם פגומים רשאים לשתות קודם שישתה המקדש.

7 סעיף יז - יז' א"צ לשפוך מכוס המקדש לכוסות יין שלפני המסובין, אא"כ היו פגומים (פב) שאז צריך לשפוך לכל כוס וכוס, (פג) כדי שישתו כולם מכוס שאינו פגום.

III. Cutting the Challah

8 שולחן ערוך אורח חיים הלכות בציעת הפת, סעודה, וברכת המזון סימן קסז סעיף טו

(עו) { ח } אין המסובין (עז) רשאים לטעום עד שיטעום הבוצע. (עח) <טו> (כא) כד [אבל מותר לתת (עט) לכל אחד חלקו קודם שאוכל הוא, והם ימתינו עד שיאכל הוא] (תוספת ומרדכי פרק ג' שאכלו; טו') ואם כל אחד (פ) אוכל ממכרו ואין כולם זקוקים לככר שביד הבוצע, (פא) רשאים לטעום קודם; (פב) ואם הוא שבת, (פג) צריך שיהא לפני המסובים לחם משנה חוץ ממה שלפני הבוצע, ואז יהיו רשאים לטעום קודם הבוצע.

9 משנה ברורה - (עט) לכל אחד חלקו וכו' והם ימתינו - מלאכול עד שיטעום הוא תחלה. ואפילו נתן להם בפירוש רשות לזה [סח] י"א ג"כ דלא מהני. ודעת הט"ז בענין זה דאין כדאי להבוצע שיחלק לכל אחד חלקו [סט] אחרי שאינם רשאים לטעום מהם עד שיטעום הוא תחלה א"כ נחשב לו הדבר להפסק בין הברכה לאכילה וזה אסור לכתחלה אלא יראה לטעום קודם ואח"כ יחלק לכל אחד מהם [ע] וכ"כ ש"א:

10 משנה ברורה - (פג) צריך שיהא וכו' - דאם אין לפני כ"א מהמסובין לחם משנה [עב] הרי הם צריכים לסמוך על הבוצע שיש לפניו לחם משנה ולטעום מאותו לחם ואינם רשאים לטעום קודם לו:

IV. Lists

11 שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שז סעיף יב

שז זימן אורחים והכין להם מיני מגדים וכתב בכתב כמה זימן וכמה מגדים הכין להם, (מז) אסור [טז] לקרותו בשבת אפילו אם הוא כתוב ע"ג כותל (מח) גבוה הרבה, משום גזירה שמא י' יקרא יא) בשטרי הדיטות, יא' [דהיינו שטרי חובות וחשבונות יב'] יב) דאפילו לעיין בהם

בלא קריאה, אסור (הרא"ש ור"ן פ' השואל וטור), יג) אבל אם (מט) < חקק בכותל (ג) יז חקיקה שוקעת, מותר; יד) אבל יה בטבלא ופנקס יג] אפילו אם הוא חקוק, אסור לקרותו.

12) משנה ברורה - (מז) אסור לקרותו - בגמרא איתא שני טעמים אחד שמא ימחוק מן האורחין ומן המגדים דהיינו שלפעמים רואה שלא הכין להם כל צרכם ומתחרט שזימן אורחים יותר מן הראוי ומחוק מן הכתב כדי שלא יקראם השמש וכן במיני מגדים ג"כ מתנחם לפעמים למעטם ועוד טעם שמא יבוא לקרות גם בשטרי הדיוטות וזה אסור כדלקמיה בסי"ג. ומה שנוהגין שהשמש קורא מתוך הכתב לסעודה [נג] יש מחמירים דנהי דלשמא ימחוק ליכא למיחש אלא כשבעל הסעודה בעצמו קורא ומטעם שכתבנו מ"מ הלא איכא למיגזר משום שמא יקרא בשטרי הדיוטות אך כשהסעודה היא של מצוה יש להקל [נד] הקריאה להשמש דהוי בכלל חפצי שמים דשרי כמ"ש סימן ש"ו ס"ו וכ"ש דמותר לשמש להכריז כרוז בבהמ"ד מתוך הכתב אמנם בשערי תשובה הביא ליישב המנהג להקל להשמש לקרוא מתוך הכתב אפילו לסעודת הרשות דעל השמש מעיקרא לא גזרו כדי שלא יטעה ויביא לידי חורבן ותקלה כעובדא דקמצא ובר קמצא:

13) משנה ברורה - (נד) מותר - דשמא [נט] יש בה דבר שהוא צורך הגוף ואינו דומה לשטרי הדיוטות שהם רק צורך ממונו והנה אף די ש' שאוסרים גם באופן זה כמבואר בב"י סמך בזה להקל באופן שלא יקרא רק יעניין בלבד [ס] דבעיון בלבד ג"כ יש מתירים בשטרי הדיוטות:

V. Gifts

14) משנה ברורה סימן שו (לג) לפסוק צדקה - ... וגם אסור ליתן מתנה לחבירו דדמי למקה וממכר שהרי יוצא מרשותו אלא דבמתנה מותר כשהוא לצורך שבת ויו"ט כמ"ש סימן שכ"ג ס"ז וכן לצורך מצוה וכן אסור ליתן משכון לחבירו א"כ הוא לצורך מצוה או לצורך שבת [מ"א בשם הפוסקים] וכתב עוד דלפ"ז מה שנהגו ליתן כלים במתנה לחתן הדורש אינו נכון ...

VI. Cleaning up

15) שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שח סעיף לד

כל דבר מטונף, כגון: רעי וקיא וצואה, בין של אדם בין של תרנגולים (קל) וכיוצא בהם, אם היו בחצר (קלא) נח שיושבים בה, מג] מותר להוציאם לאשפה או לבית הכסא, (סב) (קלב) ואפי' בלא כלי; ואם היו בחצר (קלג) (סג) שאינו דר שם, (קלד) נט אסור להוציאם. ואם ירא מפני התינוק שלא יתלכלך בה, (קלה) (סד) מד] מותר לכפות עליה כלי.

16) שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שכג סעיף ו

(כו) ח יא) מדיחים כלים (כו) לצורך היום, (כח) ט כגון שנשארו לו עדיין סעודה לאכול; אבל לאחר סעודה שלישיית אין מדיחין; וכלי שתייה, מדיחין (כט) כל היום שכל היום ראוי לשתייה.

17) משנה ברורה - (כו) מדיחים - אפילו [כב] עשר כוסות וא"צ אלא לאחת רשאי להדיח כולן דהואיל וראוי לו כ"א הותרו כולן

17) Shemiras Shabas K'Hilchasa 28:81

18) 39 Melachas vol. 1

485a הגר"י בעלסקי שליט"א דחה סברא זו בשתי ידים באומרו שזה הכנה ממש דמה שהוא עושה עכשיו לשרות הכלים במים יכול לעשות ג"כ אחר שבת ונמצא שהוא טורח עכשיו בשבת להציל טרחתו של אחר שבת. ולא קיבל טענת המתירים שהשרייה שעושה בשבת יניח עליו יותר מהשרייה של אחר זמן, דמה לי שרייה דהכא ומה לי שרייה דהתם, הלא חד טירחא הוא. ומה שאומרים שאם ימתין מלשרות הכלים עד אחר שבת יצטרכו לשרותן במים לזמן ארוך יותר מאם היה עושה השרייה מיד בשבת אין זה כמציל מן ההפסד.

פא. כל דבר שאין בעשייתו משום טירחא, וגם רגילים לעשותו מבלי לחשוב על התועלת שבעשייתו, מותר לעשותו בשבת. גם אם תצא מעשייתו זו תועלת לימות החול, ובלבד שלא יאמר במפורש, שהוא מכין לימות החול (קצ). ולכן, הלוקח טלית לבית הכנסת (במקום שיש עירוב), מותר אף להחזירה הביתה; מותר להחזיר ספר למקומו בארון הספרים אחרי גמר הלימוד (וראה לעיל סעיף יב); ביו"ט של סוכות מותר להחזיר את ארבעת המינים למים אחרי נטילתו הגם שתצא לו תועלת מזה, שהם לא יכמשו (קצא) ויהיו ראויים לו

למחרת; מותר להחזיר למקרר את המאכלים שנשארו בגמר הארוחה (קצב); מותר לשרות במים כלים ששייריאוכל יידבקו לדפנות הכלי, אם לא יעשה כן בשבת (קצג) (ואם כבר נדבקו שאריות והתבשיל לדפנות הכלי יבשו, אסור לשרותם במים בשבת, מכיון ששרייה זו אינה באה אלא להקל על ניקוי הכלי במוצאי היום) (קצד); מותר אדם לצאת מביתו בשבת אחר הצהריים, אפילו ביום שרב, ולקחת עמו אפודה (במקום שיש עירוב) כדי ללבושה בערב בהיותו בדרך (קצה), אבל טוב שלא יאמר שלוקח אותה בשביל הערב (קצו); מותר לצאת מביתו, אפילו סמוך לחשיכה, ומפתח ביתו בכיסוי (במקום שיש עירוב), כדי שיוכל להיכנס לביתו במוצאי שבת (קצז).